

Богоизбраникът трябва да дотори недотвореното, взел дъх от самия творец; той има своето начало в твореца, но и своя край. Поетически тази концепция е формулирана така:

*Оставям Аз недотворен
светът – духът си озари,
и пристъпи и дотори
недотвореното от мен.*

Но не на всеки е отреден такъв дял в живота – да бъде „посветен на вишния в мисълта“.

След тази космогоническа увертура авторът разгръща две главни теми – темата за смъртта и темата за живота, които непрестанно се преплитат и преливат една в друга. Първата се открива от химна, изпълняван от Втори полуход – „О, смърт, жестока си, горчива ти...“ Макар като жанр това да е химн, обаче химническа възхвала на смъртта в него липсва: просто поетът е дал израз на схващането си, че аристократичното само-съзнание, дарено с висша цел в живота, няма да се отрони в „бездната на нищото“. Такава смърт обезсмъртиява человека. След като така е поставена и третирана, темата се подема от хорове и полуходове, от гласове и се доразработва, обогатява се с нови подробности в процеса на поетическия превъплъщението, но концептуално остава една и съща.

Темата за живота получава повече и по-разнообразни превъплъщения и разработки в химните: поетът търси неговия смисъл и оправдание, защото е убеден, че животът е безсмъртен, безкраен:

*Живота се мени,
живей и мре –
като в море
течащите вълни.*

*Това, ико е живот,
живей и мре –
и без да спре,
нак продължава ход.*

А неговата цел е да се доплува с вълните до твореца „паднал в изнемога край океана тих на вечността“ – тоест да се завърши световният кръговрат. Животът е цел на самия себе си: „Живота цел е и към цел е път“ – казва поетът, а двете цели се срещат и обединяват в человека и от человека. Това е философската обосновка на радостта, жизнелюбието; самият творец е заповядал: За радостта живейте! Защото онзи, който стра-